Jesed yyeer ælice garæa baina.

1932 On'i Maarta 21 eder

№ 68 (621)

eder byri garna.

Gazar byriin proliitarnuud negedegtii! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M moziin komiteed ba B-M. rispyybl. tebiin gyicedkeke komiteed bolon yiledber. ebleliin B-M. zeblel gurbanii emenees niitelegdene

Dugaar nezcediin yne 5 menge.

Zakika yne:

sara byriiin 1 tekerig
Gadaada ulasta bol 1 tek. 50 menge

AADRIS: Верхнеудинск Центросоюзная 26.

Buriaad-Mongoldo ebese cabçaka maşiiniin 12 staanca togtono

Moskvaa, 20 (T). RSFSR-iin gazar tariaalangiin aradiin komissarnariin kolleegi kolbol baigça ziliin niuurta Zyyn Sibiiriin kizaarta ebese cabçaka maşiiniin staanciigi 20 bolgoko ba tyrii 12 giini Buriaad-Mongoliin rispyybligte bailgaka geze togtoobo

BK (b) Namiin moziin IX dygeer konfereenciin dyngyydte

Buriaad-Mongoliin moziin IX dygeer konfereence kebelmeriee tegeskebe. Bolşoviigiin delgerengii eeriigee şyymzelke şyymzelel ba namiin dotoriin demokraatiin temdeg doro engersen konfereence bolbol doloon ederiin kugacaa dotor namiin emki baiguulgiin kiisen jike ba berketei kedelmeriin yrenyydiigi dynnesen ba socaliis baiguulaltiin ţuiliin çukala kesegyydte moziin komiteed, moziin kinan baicaaka komiis ba byke namiin emki baiguulgaas jabuulsan kedelmeride baisan keden olon dutamaguud ba jikeeken alduunuudiigi todoruulan olzoi.

Namiin moziin naimadugaar konferencoos koişo Buriaad oronii namiin emki baiguulga bolbol moziin komiteedoor oroiluulan, BK(b) Namiin Teb komiteediin ba men Kizagaariin Komiteediin Leeninii udaridalga dooro jabaza namiin gol şugamiigi ba Leeninii yndesenii bodolgiigi şuud katuu jabuulza, byke froontoor kapitaalta etegeediigi dobtolko socaliis dobtolgiigi cukarilta ygii delgeryylze kapitaliismada esergyy socaliismada tusatai niitiin ba ediin zasagiin dabşaltanuudiigi gyicedkesen şuu.

Tabanziliin şiidkekii çanartai gurbadugaar zilde namiin emki baiguulgiin gyicedkesen byteemzenyydiigi jerenkii deereni ilerkiilbel byke byteen gargasan edlelyydeer tabanziliin daaltanuud aza yiledberide ilyy gargan gyicedkegdesen, respyybligiigi indystrizyylke jabadaliin froontiin ergedeze baisan, kedeenii aza akuin talaar—ygiitei ba dunda cadaltan ailuudiin 70% kamtiin azalda oruulsan, yndesen sojoliin baiguulaltiin talaar—nileed kedeelelte kiigdesen, ede jabadaluud ba busad azai. Namiin emki baiguulga bolbol zebken eeree toogooroo esekees qadana (2 minga şakam kyn nemesen) basa eeriin geşyydiin Leeninii negedeliigi byri ylemzeer bekizyylsen, eeriingee yzel surtaliin ba ulas toriin zergiigi debşyylsen şuu.

Ene bygede ba basa basa keden olon byteemzenyyd bolbol angiiin daisan ba tyynii ynge byriiin oportuniis agentuuratai temecesen temeceldee namiin emki baiguulgiin bolşoviig josonii daiçalka çadaliin ergelzedee eseze baisaniigi gereçelne.

Gebeçi, moziin komiteed, moziin kinan baicaaka komiis, aimagiin komiteeduud ba namiin emki baiguulganuud bolbol socaliis baiguulaltiin byke froontonuudta bodoto bolşoviig josonii kedelmeriigi jabuulza çadaa ygii, socaliis mal yskeberi, gazariin refoormo ba yndesen sojoliin baiguulalta geke mete şiidkekii çanartai gazaruudta keden olon dutamaguud, usaldaluud ba ulas teriin alduunuudiigi gargasan baina.

Konfereence bolbol moziin komiteed, moziln kinan baicaaka komiis ba BK(b) Namiin kizagaariin Komiteediin toocooto iledkelyyd, kolkoosuudiigi emkidkelge ba aza akuin talaar bekizyylke ţukai, iledkelyydiigi sonoszo, bolşoviig josonii ynen ba kurca eeriigee şyymzelke şyymzeleleer garsan dutamaguud ba alduunuudiigi zebken ileşeryylkeer yle baran, basa tedenii şaltagaanuudiigi anaalislaza tedeniigi byrin gyicedkebel alduunuudiigi byteemzeteigeer zasabarilza, dutamaguudiigi usadkaka, socaliis baiguulalţiin kurdabçalal ba çanariigi debşyylke çadalţai nigta zaabarinuudiigi togtool bolgon abazai.

Moziin komiţeed, moziin kinan Baicaaka komiis ba namiin emki baiguulgiin kedelmeride garsan ulas teriin gol alduunuud ba dutamaguud juub?.

Moziin komiteed ba namiin emki baiguulga bol socaliis mal yskeberiiigi kegzeltiin tukai BK(b) Namiin Teb Komiteediin zaabarinuudiigi gyicedkee ygii, Buriaad oronii tukai BK(b) Namiin Teb Komiteediin 1929-onii main 27 nii togtool bolbol kangalţa ygii geer dyicedkegdeze baina, niudargan ba lamanariin gazar edlyyriigi kubiskaliin zuramaar abka zorilgiigi garar tariaalangiin teeknigiin jabuulalganuud bolgon solizo Moziin komiteed bolbol gazariin refoormiigi jabuulka keregtee ulas teriin bydyylig alduuri kiisen, (ene alduu bol B K(b) Namiin Kizagariin Komiteed ba Moziin Komieedoos zasagdasan) gazariin refoormiigi jabuulka keregte 2 zil şakam kozomdoson ba odooçi nyydel ba kagas nyydel mal azaltai ailuudiigi suuri baidalda şilzyylen oruulkiin ţukai jabuulagdaza baigaa kedelmeride zokiko ergilţe ygii geze konfereence bolbol nen tyryyn temdeglezei.

Moziin Komiteed ba Moziin kinan Baicaaka Komiisiin gurbadugaar pleenym ba men tyynçelen keden aimagiin namiin konfereencenuudiin BK(b) Namiin Teb Komiţeediin ton todo zaabarinuudiigi keregseel ygii kamtiin azaliin baiguulaltiin talaar 1932 onii syyl yjede azaliigi ergelzeden kamtaruulka jabadaliigi tegeskeed, yyndee yndelselze angi bolko niudarganuudiigi usadkaka desen şugam barimtalan absan jabadal bolko, Moziln Komiteed ba Moziin Kinan Baicaaka Kamisiin kamţarsan gurbadugaar pleenymiin ynendee „zyynii“ çanarţai alduugi konfereence temdeglebe.

Ene alduu bolbol BK(b) Namiin Teb Komiteediin togţooluudiigi labtai zeriçeze kolkoosiin baiguulaltiin odoo yjiin teb zerilge bolko kolkoosuudiigi aza akui ba emkidkelgiin talaar bekizyylke keregiigi balarduulsan baina. Tuiliin koroţo „zyynii“ çanartai zoriçolgonuud bolbol odoo kyrteleçi usadkagdaa edii geze konfereence tendeglebe. Ede zoriçolgonuud bolbol juub gebel: namiin emki baiguulgiin tus kesegyydteni azal kamtaruulka jabadalda keeryy Kooson toonuudiigi olkiin ţelee çarmaika zabdalganuudiin bii uçar kolkoosiin odoo yjiin gol foormo bolko kedeenii aza akuin artieeliigi alas karain garka zydkelge, kooson zakiralga, kolkoosuudiigi yndese ygiigeer taraaka ba busad jabadaluud men, azai.

BK(b) Namiin Teb Komiteed ba Kizagaariin Komiteedoos tabigdasan kolkoosuudiigi emkidkelge ba aza akuin talaar bekizyylke zorilgonuud bolbol namiin emki baiguulgiin sanal bodoliin tebte oroo edii ba baisan sovkoosuudiigi bekizyylke tukai kedelmeri bolbol sulabtar jabuulagdaza baina geze konfereence temdeglezei. Aza akuin ba ulas toriin kampaaninuudiigi jabuulka yjede emçiin salbariigi oportuniis josoor keregceeke ygii jabadal basa usadkagdaa edii. Yyntei zerge niudarganuudiigi zeelelke, kedee toskonii niudargan ba bajan oroigi sulaar kaçaka jabadal bolzo yzegdesen baruunii oporţuniis jabuulganuud kede keden aimaguudta (Kiaagta, Bookon ba busad) yzegdesen şuu.

Yndesen sojoliin baiguulaltiin talaar kelebel—ulasiin alban gazaruudta yndesenii kynyydiigi oruulka tukai Teb Komiteediin zaabarinuud bejelyylegdee ygii, yndesenii prolitaariiin kaadriigi bii bolgoko tukai Teb Komiteediin togţooliin gyicedkelgiigi kokiduulagdasan, kereg ketelelgiigi kojor kelen deere jabuulaa ygii surguulinuud ba jike nasatanii surguuliiin şugamaar surgaka jabadaluudiin çanariini basa maşa muu baina.

Ene bygede da basa busa olon alduunuud bolbol konfereenciin kelesenii josoor. Moziin komiteed, aimagiin komiteeduud ba namiin emki baiguulgiin nigta, bejiin ba gazar gazarta taaruut san udaridalgiin zorilgonuudta taaruulan eeriingee kedelmeriiigi şinedken baiguulaa ygiin ba namiin togtooluudiin gyicedkelyydiigi ergelzedee şalgabarilan baika jabadaliigi baiduylaa ygiin ulamaas garsan baina.

Namiin kolbuulagça şizemyyd bolko yiledberiçenii eblelyyd, komsomool ba busadiigi namaas udaridaka udaridalgiin dutamag baisanii ulamaas namiin emki baiguulganuud ba men tyynçelen kolbuulagça şizemyydçi bolbol aza yiledberi ba men tyynçelen kedeenii aza akuidaci nek. Staalinii 6 tyykete zaabarinuudiigi eris şuud bejelyylkiin telee temeceke cukarilta ygii temecelde kedelmeriçen olon temen, kamtiin azalţan, tuskai şudalaltan, ygiiteiner ba dunda çadaltanii byteen yiledke zydkemziigi daiçalkii josoor oroilzo çadasan ygii.

Konfereence bolbol BK(b) Namiin kizagaariin komiteediin iledkeliigi kelceze tyynii ulas teriin şugamiigi ba bodoto kereg deere jabuulsan kedelmeriiigi byrimesen saişaagaad Kizagaariin komiteediin koişonki kedelmerideni kamaarka bodoto kereg deere jabuulka keden keden togtooluudiigi gargazai.

Moziin Komiteed ba Moziin kinan baicaaka komiisiin ulas teriin şugamiini zeb deere toologdozo, bodoto kereg deere jabuulsan kedelmerini jerenkiidee saişaagdasan baina. Konfereence bolbol, Moziin Komiteed ba Moziin kinan Baicaaka Komiisiin Kamtarsan 3 dugaar pleenymiin (1931 onii sentiaabri) socaliis mal yskeberi yndesen sojoliin baiguulalta tukai togtooluud ba basa Moziin Komiţeediin 4 dygeer pleenymiin respyybligiin aradiin aza akuin kegzeltiin kinaltiin toonuud ba bolşoviig josonii tarilgiigi engergeke tukai togtooluudiigi saişaaza. Moziin Komiteed, Moziin Kinan baicaaka Komiis kojoriin koişodoo jabuulka kedelmerideni nigta ba daiçalkii zaabari bolko togtooluudiigi batalan abçai.

Konfereenciin ţogtooluudiin gol udka bolbol iime: yynees koişo Moziin komiteed, aimagiin komiteeduud, byke namiin emki baiguulga bolbol socaliis mal yskeberiin kegzelte ba şinedken baiguulka jabadaliin asuudaluudiigi respyybligiin kedeenii aza akuin prableemiin teb zorilgo bolgon eeriingee sanal bodoliin tebteni tabika josotoi bolno. Kyçe çadalaa eris şuud çarmaiza socaliis mal yskeberiiigi debzyylke 1932 ondo respyybligiin maliin ţoo tologoigi ton jikeer olşoruulan ergene, niudargan, lama nojon etegeedees ba basa tedenii neleende oroson zarim kolkoosuudta aduusa maliigi koroto sedkeleer alaka kiudaka, yrike jabadaliigi zogsooko keregtei. Ene kedelmeri jabuulkadaa kolkoosuud, ygiiteiner ba dunda çadalţanii dunda niitiin ulas teriin bolbosoroliin kedelmeriiigi ba kolkoosuud dotoroni kidulgiin byrziilig zorilgonuudtai temeceke temeceliigi delgeryylen jabuulka çukala.

Rajoon bykende jabuulagdaza baigaa gazariin refoormiin kegelmeriiin kurcabçalal ba çanariigi debşyylke çukala. Gazariin refoormiin 1932 onii tesebiigi dakin dabţan yzekiigi Moziin Komiteedte daalgagdasan ba yiledberiin ger baişanguudiin baiguulaltada sanal bodoloo kurcadkan tabikiigi duradkagdasan baina. Kolkoosuudiigi emkidkelge ba aza akuin talaar bekizyylke tykai Moziin Komiteediin ba G zar tariaalangiin aradiin Komi ariaadiin tuskai iledkelyydiigi sonoszo ene asuudaluudiin ţukai BK (b) Namiin Teb Komiteedaas egtesen zaabarinuudiigi byrin ba tooloikoişoor gyicedkekiin telee temeceke temecelde zokiko zaabarinuud egtezei.

Kolkoosuudiigi emkidkelge ba aza akuin talaar bekizyylke jabadaliin ba bolşoviigiin 3 dugaar tarilgiin zorilgonuudta dafui tyrgen ba eris şuud niudargaraa ergin kandaza, erese tariaa cuguulka jabadal, kedeenii aza akuin bagaza zemsegyydiigi zasabarilaza, MTS ba MSS nuudiigi tarilgada beledkeke, unaa geke metede sanal bodoloo tuskailan oncolood tarilgiin tesebiigi byrimesen gyicedkekiigi konfereence bolbol namiin byke emkinyydte erilte kiizei.

Yndesen baiguulaltiigi ergedken jabuulka ba nek. Sţaalinii 6 zaabarinuuudiigi yndeselze yiledberi sangiin tesebyydiigi ba yndesen baiguulaltiin tesebiigi toogiinçi ba çanariinçi talaar byrimesen gyicedkekiigi çaimaikiigi aza yiledberiiin talaar daalta egţezei.

Yndesen sojoliin baiguulaltiin kereg basala eris şuudaar urigşa dabşuulagdaka josotoi. Alban gazaruudta yndesenii kynyydiigr oruulkadaa ba kereg ketelelgiigi kojor kelen deere jabuulka keregiigi bejezyylkiin bolzoruudiigi dakin dabtan yzekiigi ba alban gazaruudta tus tustani taaruulan ene keregiigi bejelyylkiigi konfereence bolbol Moziin Komiteed ba Moziin Kinan baicaaka Komiisţo erilte kiisen baina.

Zebleliin kudaldaan ba kedelmeriçende ed kereglel olguulka tukai iledkeliigi konfereence bolbol maşa jike idebkiteigeer kelcezei. Ene suudaliin tukai konfereencoos absan togtool bolbol zeblelte kudaldaa delgeryylen jabuulkiigi kurdadkaka, kopiraaciin kedelmeriiigi saizaruulka ba angiiin taliigi karaza kedelmeriçende ed kereglel olguulka uçar baidaluudiigi bii bolgono.

„Şineer kedelmerilke, şineer udaridaka“ geze nek. Staalinii zaabariçalan byke namiin emki baiguulganuud, zeblelyyd, yiledberiçenii eblelyyd ba komsomooliin kedelmeriiigi şinedken baiguulka jabadaliigi kurdadkaka temdeg dooro bolşoviiguudiin negedeliigi caaşadaa bekizyylke temdeg doro konfereence bolbol engersen baina.

Namiin IX dygeer konfereenciin togtooluud bolbol daiçalkii jabuulganuudiin nigta ba delgerengii prograama men. Ene prograamiigi byrin gyicedkekiin telee respyybligiin namiin byke emki baiguulganuud, yyr byken ba bolşoviig kyn byken temeceke josotoi şuu. Moziin namiin IX dygeer konfereenciin bolşoviig togtooluudiigi gyicedkeke jabadalda kedelmeriçen, kamtiin azaltan, ygiiteiner ba dunda çadaltan olon temeniigi ţatan elsyylke keregtei.

Imperaliis arijaaţanii zygees Zeblelte orondo dobtolon oroko baildaanii ajuuliin emene baikadaa zebken ulaan ceregiin daiçalka syr kyçiigi ali bolkoor bekizyylke osoaviaakiimiin kedelmeriiigi kyçezyylkees gadana basa nek. Staalinii 6 zaabarinuudiigi bejelyylke jabadalga yndeselze socaliis mal yskeberiiin kegzeltiin tesebyydiigi sovkoos kolkoosuudiin tesebyydiigi, bolşoviigiin 3 dugaar tarilgiin tesebyydiigi ba aza yiledberiiin yiledberi sangiin tesebyydiigi gyicedkeke ba ilyybçelen gyicedkeke keregtei. Eder bykende ba bytemzeteegeer oronoo kamgaalka jabadaliigi bekizyylze baika jabadal bolbol byteesen zyilyydiin çanariigi ulam ulam saizaruulza baika jabadal men bolno.

Neker Staalin tyryyţei B K (b) Namiin Teb Komiţeediin Kizagaariin Komiţeed ba şine songogdoson BK (b) Namiin Moziin Komiteediigi toiron byri oirodo kamţarjaa. Namiin gol şugam ba Leeninii yndesenii bodolgiin telee eldeb janziin oportuniismatai kojor teeşe ţemeceke temeceliigi byri eris şuudaar jabuuljaa.

Socaliis josonii şine ilaltanuud teeşe uragşaa dabkijaa.

Ked. Ked. biçegçediin V kuraliin ederiin temdeglel.

Maartiin 19-nii eder egleenii suudal deere B K (b) Namiin 17 dugaar ba men namiin Buriaad—Mongoliin moziin 9 dygeer konfereenciin den ba keblel soninii zorilgo tukai nek. Dorziin (A K Z-iin tyryy) iledkel sonosobo.

Tus iledkeliigi daguulan kelegçed gebel: Tankain (Burprokorotuura), Savinov (M-Siber) Soomov, Jaroo, Ivanoov (Zakaamin) Bukaanov, Narkiimov Zabaanov, ba bişe biçen kelebe.

Men ederiin ydeşiin suudal deere nek. Dorziin iledkel tukai daguulan keleke jabadal yrgelzelze, neked: Lomuukinaa (Kiaagta). Pobeedonoscev, Kirooçov („Zyyn Sibiiriin Praavda“ soninii koroonoos), Jyndyynov (Selenga), Tataarinov (Olikoon), Proonkin (basa Olikoon), Markiizov (K.T.I.-iin arkom ba moziin KK-iin tyryy), Majoorov („Ulaan Gutal“), Menkiin (Namiin M K-iin Sojol surtaliigi erkilegçe) ba nek. Vaançagiin B. („Ynenii“ orologço ridaagţar) bişe bişen kelecegeebe.

Enyynii syylde nek. Dorziin iledkeliin tegeskeliin yge sonosobo. Gadana, tus kural bolbol Namiin teb komiteedte ba Tebiin „Praavda“ sonindo, Zyyn—Sibiiri kizaariin soninuudta bolon Mongol arad ulasiin „Ynen“ sonindo, nek. Bliyykirte ba „Trivoogo“ geze sonin geke metede bajariin tiligraamuudiigi ilegebe.

Gadana' tus kural bol mal azaliigi kegzyyleke keregte gabşagai bolgon sonoskozo Zyyn—Sibiir kizaariin kedelmeriçen kedee bişegçedte socaliis mal azal kegzyylke tukai kandasan biçeg gargaka gebe.

Buriaad Mongol ulasiin kedelmericen kedee biçegcediin 5 dugaar kuralda

Koriiin aimagiin dergede baigaa „Ynenii“ brigaadaas

RAAPORTA BiÇEG.

Bide 15 |I. 32 ondo anka 10 nekedees brigaad emkidesenees naaşa maarta 15 kyrtel byteesen zyilyyd gebel

1) Keblel soninii udka ba aza akuin, ulas teriin çanartai jabaalganuudiin zorilgo tukai 105 udaa iledkel tabisan.

2) 5 dugaar kuraliin nereer (cagaalganii yjede) ulaan açaa emkidkeze 4236 kyyb meeter modo çiregdebe.

3) 615 keseg soniniigi zakiuulba.

4) Namiin yyr ba kolkoosuudiin dergede 24 beleg 76 nekedeer „ynenii brigaad“ togţoobo.

5) Kaniin soniniigi udka deereni zasan olon niitiin çanartai bolgobo

6) brigaaduudiin zebleldeegi 23 udaa kiize zaabari egtesen.

Biçegced byken bidenii beje bol:

1) Bolşoviigiin 3 dugaar kabariin tarilga

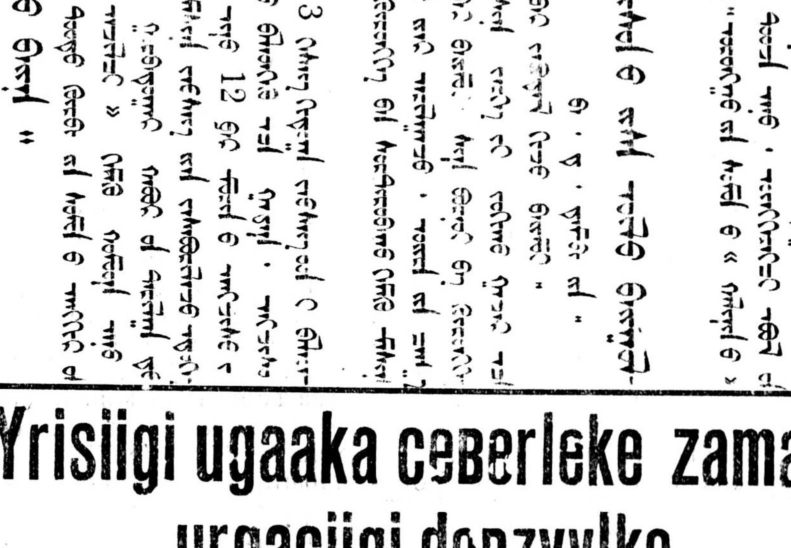
2) Mal azaliigi socaliis josoor saizaruulka.

3) Kolkoosuudiigi aza akui ba emkidkeliin talaar bekizyylke.

4) byke jabaza baisan kampaaninuudiigi gabşagaiçalan yngeregelceze baina kyleegdeke eder, sara, zilyydte beleken baina. zyse byriiin oportuniisamtai kair nair ygii temecenaa!

Koriiin aimagjin dergedeki Ynenii brigaadiin udaridagça Radnaazab Bimbiin

Yrisiigi ugaaka ceʙerleke zamaar urgaciigi deʙzyylke

ENE ƵURAG DEERE: Zyyn talaas „Zmeika geze maşinaar yrise ugaaƶa ʙaisan talkanii kolʙoonii tasagiin kedelmeriçed (YSSR). Baruun talaas Moskvaagiin moƶiin Pedenski rajoonii Pomodeedoviin kolkoosto yrise sortiroovkoor ceʙerlen ʙaina.

...aar

...eempe bol bygediigi şiidkene

...o sajakan dyyrsen manai na...ozlin IX dygeer konfereence ...mozlin komiteediin toocooto ...tukai gargasan togtool doto...olşoviigiin gurbadugaar kaba...rilgada beledkeke jabadal ma...spyyblig dotoroo tuiliin kan...ygii jabaza baina gekees gadna ...n tarilgiin kampaaniigi өngөr...teseb bol zokistai ba erkebişe ...egdemeer gebe.

...ilgiin kampaani bol gagcaçi so... salbarida byriçi sula jabana bişe, ...jaa өmçiin salbarida byriçi su...uu jabaza baina. „Өngөrөgçө ...onii kabariin tarilgada kolkoos ...vkoosuudta azal kөdөlmөriiigi ...ikeze çadaa ygii, zarim gaza...a kabariin kөdөlmөridө oroito...roson, traagtar ba busaçi kөdөө ...n maşiina zebsegiin zasabariiigi ...iin talaar kangalta ygii, tarilga...ozomdozo orosonii şaltagaanaar ...iigi dooşo bolgoson ba өmçiin ...anii tarilgada baga ankaralaa ...anaas tedener tөsөbөөçi dyyrge...adasan ygii" iime baina.

...e zilde namiin zөgөөs tabigda... zorilgoni tarilgiin byke azaliin ...r ba urgaciigi saizaruulkiin koi... temeceze, kabariin tarilgiin ...paaniin tөsөbiigi ilyybçelen dyyr... josotoi.

...amiin aimagiin emkinyyd, na... yyryyd, somonii soveeduud, ...oos ba sovkoos azaltan, kөdөө...edebkiten byken bol, tarilgiin ...paaniiin ali bykii negen onco ...giigi bejilyylen gyicedkekiin tө... byke sanalaa tabiza, bolşoviigoor ...eceke josotoi.

...ol zorilgonuud juu be gebel. ...miin ba soveediin byke emkinyy...n odoo yjiin gol zorilgo bolbol— ...koosuudiigi azakuin ba emkidke... talaar bekizyylke jabadaliin yn...eer kabariin tarilgada josotoi co...osotoigoor beledkekeni mөn. Ene ..., nen tyryyn kolkosuudiin azakuin ...sangiin tөsөbiigi tyrgeneer zoki...zo dyyrgeke, kolkoos azaltanii ...l kөdөlmөriiigi zokistoi sainaar ...kidkeke, tarilgiin ali byke azalda ...ioɔldoson ezeygiigi usadkaka, kolkoosiin brigaadiin azaliigi zөbөөr emkidkeke—iime azai.

„Kolkoosuudiin azal kөdөlmөriiigi emkidkekiin çukala salbari bolbol erkebişe brigaada baika josotoi. Keden erkim sain azaltai kөdөө azaliin arteeliiin kөdөlmөriiin çukala dasal dyrişilyydtei taaıuulza namiin TK. temdeglekeni, bykii zil dotoroo tus byriiin azal kөdөlmөri sabuulkaar kolkoosiin brigaadiigi selgegdeke ygii, cag yrgelze kolkoos azaltanaar byridkeze jabuulkiigi zyitei geze saişaaka" (BK (b) Namiin TK, fivraali 4 togtool).

Kolkoosiin brigaaduudta bol erţees kөdөө azaliin zebseg, morid, moridiin kooliin zyil, kөrөngө g. m olgozo өkө josotoi uçarni, kolkoosiin brigaada kooromdiin kyce ba boi bykii zebsegiigi zөbөөr kubaakani kabariin tarilgiin byke amzaltiigi kangaza çadana.

Kabariin tarilgada beledkeke jabadalda çanartai zyiliin negen bolbol, yrise kөrөngiin zasa togtooko jabadalda oportunismiin mөn çanartai өөrөө bytekede naidasan kereg jabadaliigi butacokiko keregtei yrisenii zasa togtooko jabadal maartiin 5-ii medeegeer oroi 35—41% (batalan kamaalaka ba yiledberiiin) dyyrgeggesen baina ene bol zarim aimaduudaar karabal byriçi sula.

Basa manai respyybligiin MTS-yyd tarilgada sula beledkeze baina, traagtar, maşiina zasaka jabadal odoo kyrtel dyyree ygii.

Namiin aimagiin emkinyyd, kөdөөnii yyryyd, somonii soveed, kolkoosuud bolbol byke sanal bodoloo yrise baiguulka, traagtar ba maşiina zasaka, kolkoosiin azal yiledberiiigi emkidkeke, kolkoosuudiin kөdөlmөriiin kyçiigi zөbөөr kubaaka, өmçiin azaltanii tarilgada beledkeke azalda bodoto tusalamza kyrgeke josotoi.

„Kolkoosiigi udaridagçadiin çadabarini bolbol gojo saikan togtooluudiigi batalsan ba bajariin ygenyydiigi kelceneer bisi, karin tedenii tarilgiin azaliigi zөbөөr emkidkeze çadasan bodoto kereg deere şalgagdanaa". (i. Staalin).

...tarika Yrisen soloomondoo

...Ek.-Bulagad Karanuudenii „Traag...‟ geze arţeel bol odoo kabar 200 ...ran gaa tarilga kiike tөsөbtei ata... beledkeliin talaar jike sula baina. ...aşiina zebsegee saitar zasaba ygii. odoo Maarta 7 kyrtel yrisenii tariaagaa kaasan ygii 800 pyyd tariaagaa soloomondoni balgana.

Enyynii darui cagaa usadkaka.

Cog.

Namiin moziin IX dygeer konfereence deere.

B.M.T.G. Komiteediin tyryylegçe nøk. Dabaaiin kelesen ygees

Nøkedaa Namiin tøb komiteediin ba kizaariin komiteediin udaridalga køtølberi dooro moziin komiţeed ba byke Buriaad-Mongol mozo daki namiin emki bolbol ene ţoocooţo kugacaa doţoroo aza yiledberiiin keregţe ba yndesen sojoliin baiduulaltiin keregţe bolon kødøø azaliigi socaliis josoor şinedken baiguulka keregte nileed jikeken ilalta dabasan baina.

Buriaad - Mongol ulasiin moziin emki bol MK—iin køţølbøri dooro toocooto kugacaa dotoroo odoo yje-de gol ajuul bolko baruunii bøøren-kii ba møn „zyynii" nugalaa bolon ţyyntei ajadan dagaldagçadtai *e*ris şuud ţemeceze jireseni magadlalta ygii çokoon baika azai.

Bi bolbol manii namiin dabasan gyicedkel tukai ţoolozo keleze baika ygiib, emki bygedede ilerkei medeg-dene azai. Bi bol namiin emkiiin ba moziin komiteediin kødølmøri doto-roo uçaraza bykii zarim keden ynde-sen dutuu dunda ba osoldol tasal-dal tukai ba møn tyynçilen oiriin cagaa jabuulka çukala baisan keden jike kemzeenyyd tukai kelekee sananabi.

Nøkedaa, Buriaad—Mongol moziin komiteediin ba byke namiin moziin emkiiin jabuulka kødølmøriiin ynde-sed bol Namiin B. M. moziin komi-teediin iledkel tukai møn namiin Tøbiin komiteediin tyykete togtool tabigdasan baina. Bide taanartaigaa mønøø edør namiin moziin IX dygeer kural deere øøsediingøø ømønø iime asuudal tabika josotoi gebel: buriaad mongol moziin køtølbøri ba namiin emkiin byke bolşoviiguud bol Namiin TK—iin togtooliigi azal kerag deere bejelyylen gyicedkeke jabadaliigi kerzerde jabuulza çadaba? Bide bol ene asuudalda tonçigi todorkoi ba ceke kariuu øgøkø josotoi. Ene bol ton çukala baisanii uçariini ekin ty-ryyndee TK—iin togtooliigi gyiced-kesen ţukai manii kødølmøriigi zebøør cennelte ba kariuu øgøsenøøs manii socaliis baiguulaltada caaşadaa ilalta dabaka jabadal dulduidaka; kojorţoo, buriaad mongol mozidaki namiin emki bol oiriin cagaa øøriingøø kø-dølmøri tukai BK (b) namiin tøb komiteediin ømønø toocoko bolno.

bol moziin komiteediin pleenymiin daabariiin josaor şine şine sovkoosuu-diigi baiguulka jabadalda jikeken oroitozo oroson baina. Bide bol şine şine sovkoosuudiigi baiguulks gaza-riigi arai geze nojaabri sarada batal-san baina. manii zygees iigeze koişo tatagdasan uçaraas ede asuudaluud bol Namiin kizaariin komiţeegeer ba Tøbiin komiteedeer batalagdaa ødii baika ba manii B. M. rispyyblig do-toroo jamar sovkoosuud kedii tologoi malţaigaar køgzyylegdeke baisaniigi mønøø edør bidener oroi medene ygiibdi.

Enyyniigi ileryylke kojordoki şal-ţagaan bolbol niudargan bajaçuudiin aduu malaa korto sedkeleer alaka kiudaka jabadal bol ton jikedkesen uçar bolono. Ene jabadalda zarim keden dunda çadaitanaas baiţugai ygiitei araduudçigi kabaadasan baina. Bide taanartaigaa ene niudarganii aduu malaa alaka kiudaka jabadalda zyriçeze eris çanga temecel jabuulba ygii, ene keregte ygiitei dunda çadal-taniigi emkidken tencyylbe ygiibdi. caaşaa. manii namiin emkiin zarim salaanuudta bol ene maliin too ţolo-goi korosonii şaltagaaniini niudarga-nii kiudalga bişe, karin u'asiin beled-kel møn baina geze baţaldag yzelyyd baikajum. Ene bolbol ynekeeree niu-darganii yzel surtal møn, uçarni mal beledkel bol ene koroltodo ton-çigi biçakan toogiini ezelne. mal dooşo oroson şalţagaan bol imagta niudarganii koroto yrilte møn.

Caaşadaa juu kiike keregtei bai-nab gebel? Ekin tyryynee, byke yy-ryyd, aikomuud ba bykii Buriaad—Mongol mozodoki namiin emki bol mal azal bolbol manai namiin gol çukala zorilgo møn bolono geze oil-goko keregtei. Bide bol øøsediingøø byke kødølmøriigøø mal azaliin probleemiigi şiidkeke jabadaltai zo-kilduulan şinedken zasaka ba mal teeşe niuuraaraa ergin kandaka ke-regtei geze saitar oilgoko keregtei.

Kojor—, odoo togtood baisan sov-koosuudiin kødølmøriigi yndeseere-ni şinedken zasaka'as gadana, zøsø byriin aduusa mal øskøkø şine şine sovkoosuudiigi baiguulka tukai asuu-daliigi BK (b) Namiin Kizaariin ko-miteed ba Tøbiin komiteediin ømønø tabika keregtei. Sovkoosuudiigi tus-kai kimagadal dooro abka ba tede-niigi opiratiivno josoor køtøløkø ke-regţei. Bide bolbol mønøø yjide niu-dargan bajaçuudtai ebsese ygiigeer temeceke temeceliigi kooson ygeer køøreldøkø bişe, karin kølesençen ygiitei ba kolkoos azaltaniigi daiçal-za bodoto kereg deere jabuulka jo-sotoi baisaniini ilerkei medegdene azai. Aimaguudiin komiteeduud ba moziin komiteed bol zyyn aimagiin debisker deere orşozo baigaa mal azalta manai kolkoosuudiigi delge-ryylke ba tedenii kødølmøriigi sai-zaruulka tukai ilangajaa çukala geze sanana bi.

Yndesen zyyn aimaguudta maliin emçen ba zooteeknigţudigi ilgeke ba maliin emnelgiin gazaruudiigi oloşoruulan baiguulkiin talaar nileed ilyy jikeken sanal bodol tabika ke-regtei. Ynekeeree çigi manai respyyb lig doţoroo tiime kødølmøriced ton eceøn baika tula baruun aimagta baisan kødølmeriçediigi zyyn aimag-ta selgyylen jabuulka metiin kemzee abka bolono.

Enyyntei kamta mal azaliigi køg-zyylke jabadalda tusalalcaka çukala kemzeenyydiigi kuroadlan jabuulka keregtei gebel yndesen mal azalta aimaguudiigi guril talkaar ba ed tavaaraar kangaka. Gebe çigi turiaa talka ba ed tavaar tukai asuudal bol manai ulas dotoroo tuiliin kes şeg baikajum. Bide bol ene [illegible] kedii çeneen keregleg desen kedii çeneen kangaza çadaka ygii gebe [illegible] gi tyyniigi saizaruulka ba [illegible] ryyn yndesen mal azalta ai[illegible] ed tavaar ba guril tal[illegible] kubaakiin tukai asuuda[illegible]

ziin komiteed bol tariaaanii ba ed tavaariin kangaltiigi engiin ţyryyn zyyn aimaguudta saizaruulka tukai zaabari øgøsøn baika şuu, gebeçigi enyyniigi manai kopiraatiiviin ba aza akuin emkinyyd gyicedkebe ygii

Enyyntei kamţa, mal beledkeliin bykii yri dojomkoo dyyrgeke kereg-tei. Enyyn tukai bide zaabari øgø-søn bolbo çigi gyicedkebe ygii.

1932 on dotoroo gazariin repoormiigi sai naar engergeke.

Gazariin refoormiigi bejelyylke ja-badal buzagaigaar oirotobo. Bide bol gazariin refoomo tukai T.K-iin ulas tøriin zøb uçar udkiini oilgobo ygii. Enyyn deerees bide bol jike-ken alduu kisen baina, gebe çigi Kizaariin komiteediin açaar ene al-duugaa zasasan bainabdi. Mønøø bi-denii ømønø bol 1932 on dotoroo gazariin refoormiigi sain yreteigeer jabuulka tukai jikeken zorilgo baina. Ene asuudaliigi mal azaliin probleema şiidkeke jabadaltai kolbozo jabuulka keregtei geze sananam. 1932 ondo gazariin refoormo jabuulka tukai GTAK-iin zokiocson tesebiigi dakin şalgaza yzeke.

Gazariin refoormoor barigdaka bailgiigi saizaruulka. Maliin baira barika jabadalda sain sain turşalgiigi şilen abça bişe aimagta damzuulaka keregtei.

Alban gazariigi yndesezeryylke, kereg køţølberiigi kojor kelen dee-re jabuulka, aza yiledberiiin prolitaa-rinariigi baiguulka geze TK-aas bide-nii en ene tabigdasan zorilgo gyiced-kegdebe ygii.

Nøked aa!

B. M. Yneniigi
ertees zakiza unşagtii!

Bygede: Namiin gesyyd,
Komsomoliin geşyyd,
yiled. ebleliin geşyyd,
u'algata zakiza unşaad busadta
kelan nebteryylze baika josotoi.

Liige Naaciin komiis Şankaida B[…]

Şankai, 19 (T). Maartiin 17 nii ydeşelen Liige-Naaciin teleelegdesen komiis Şankai kotodo buuzai. „Jerenk[…] liigi" şinzelen yzekees ţyryyn komiisiin kødølmøri t[…] marçi medyylge kiike ygiibdi geze.

Japoon Kitadiin udaridagçadiin bejerkyy sana[…]

Japoonii kitadta jabuulka bodolgiigi e[…] bilgaka tukai japoonii ceregiin zanza[…] duugarcagaaba.

Tokioo, 19 (T) „Asakii" soninii biçekeni „Japoonii ceregiin zanzan-guud bolbol kitadta jabuulka japoo-nii bodolgiigi eris kubilgakiigi çukal-çalaba. Enyynii urid baisan japoonii bodolgo bolbol Ameerika, Aangli ko-joriin uurtai uur ygiigi karalcadag bodolgo møn ţulani kitad ulasiin zøgøøs Ameerika Aangli kojorto sø-gedøzø japooniigi tedegeer kabçuul-dag uçar yzegdesen juma. Iime dee-rees japoon-kitad kojoriin Doronodokinii karilcaada Aangalitaniigi kamaaruulka denii uurtai uur ygiigi k[…] onco katuu bodolgo baiguul[…] Zygeer ene katuu bodolgii[…] nii gadaada zergiin Mønøø udaridagçad çadaka ygii, selgen sungaka keregtei- talba.

Şan-kai-şiin togtoi zalitai medyy[…]

Şankai, 19,(T) „Reiter" geze cakil-gaan şuudanii korespondeentetei Şan kai-şii jarildaka zuuraa zuuraa me-dyylseni: Gomindaanii syyliin seesiiin togtoomziin josoor bii bolbol byke ceregiin komiteediin tyryylegçe bol-bol. Kitad ulas bolbol japoontoi ar-caldaagi amagalan ebtei josoor şiid-keke sanaatai, zygeer japoonii zøgøøs ceregiin jabuulgiigi zogso[…] jum bolni kitaad ulas […] duustar temecene. Mønøø zygees şine dobtolgo kiikee keze baina, enyynde kitad gyyd esergyy kariuu øgønø, riin asuudal tuşaa Liige na[…] baadalgataigaar bolko ebţe[…] zeblegdenø gebe.

Buu zeesegiigi kuriaaka zeeleltø teleeiin

LOONDON, (T). Kede keden er-demtei uran zokicolçod ba niitiin kødølmøriçedni, Aangliiin zasagiigi SSSR-iin duridkalaas bu[…] kuriaaka teleb saişaakiigi [m]anifeesta tunkaglaba.

Ankarmaar zyil

B.—M. Ulasiin kebleliin oronoos Buriaad kelen deere keblegdedeg „Erdem ba şaşan" „Temeceliin çimeg" „Buriaadiin gegeerel" ba busa çi sedkyyl debteryyd bol odoo kyrtel pooştiin niite zokiooliin debteryydiin dansa (kataalagta) oruulagdaa ygii baidag uçaraas kødøenii pooştiin ko-ntooriin agintanuud tus sedkyylyy-diin zakiliigi tuşaan abadag ygii baina.

Jamar uçartai odoo kyrtele dansada kadagdaa ygii juumab.?

Enyynees tusa sedkyyl debteryy-diin kødøegiin olon aradi[…] taraka nebţereke jabadalda saad uçaraad baina.

Pooştoor mengø jabuu[…] zakikada ogto ilgegdeke yg[…]

Zokiko oron ene uçariigi yzeze, bykii şuudanii agint[…] tus sedkyylyydiin zakiliigi ab[…] zuuldag bolbol ene sedkyyl[…] ryydiigi niiţe olonii dunda nebteryylke jabadalda nleed[…] tykym bolkoson geze sanag[…]

S' Ganzuuriin.

Soninii erkilegçe C. Dondobiin.

В.-Удинск, тип. БГИ зак. № 684. Вурлит № 444, Тираж 4000